

INFORME D'ACTIVITATS 2013

Objectius de l'associació:

Fotoconnexió té com a objectiu promoure la investigació, la conservació i la difusió de la fotografia i l'audiovisual. Per aquest motiu organitzem tertúlies, presentacions, projeccions, conferències, xerrades, visites a exposicions i activitats que fomenten l'intercanvi d'experiències i la col·laboració entre persones, grups o entitats amb interessos comuns.

Fototertúlies al Cercle Artístic de Sant Lluc:

Les tertúlies és el punt de trobada dels socis per intercanviar opinions, coneixements, experiències, etc. En algunes ocasions, un soci o convidat ofereix una xerrada o conferència sobre algun tema relacionat amb la fotografia.

Fototertúlia del 7 de març

- 10 de gener
- 7 de febrer
- 7 de març: **El fotògraf Adolf Mas** a càrrec de Blanca Giribet; i projecció de **retrats de dones del fotògraf Rossend Torras** a càrrec de Francesc Sans
- 4 d'abril: en Francesc Sans realitza una **projecció de fotografies d'en Rossend Torras**, que acompanyen el relat **Història i biografia de Jesús San Emeterio Martínez** a càrrec de Lourdes Escardivol.

Fototertúlia del 4 d'abril

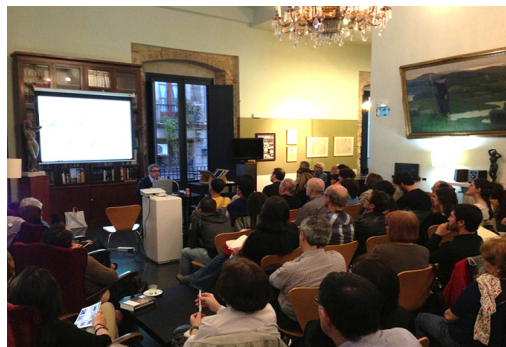
- 9 de maig: durant la vetllada es fa **entrega dels carnets de soci d'honor** de Fotoconnexió a la Teresa Sala i en Pep Cruanyes.
- 6 de juny: **Història de la cèlebre fotografia: la mort d'un milicià realitzada per Robert Capa**, a càrrec de l'Ernest Alòs, periodista d'El Periódico.
- 4 de juliol
- 5 setembre: el grup de treball del **Fons fotogràfic Francesc Boix** realitza una presentació del projecte.
- 3 d'octubre de 2013: projecció de **fotografies de Rossend Torras el dia de l'entrada de les tropes franquistes a Barcelona el 1939** a càrrec de Francesc Sans i **El negoci del retrat fotogràfic durant el s.XIX i principis del s.XX a Barcelona**, a càrrec de Núria F. Rius.
- 7 de novembre
- 5 de desembre

Fototertúlia del 5 de setembre

Conferències:

- 16 d'abril: **Fotografia i Avantguardes, 1920-1930 a càrrec de Juan Naranjo**, historiador de la fotografia, crític d'art i comissari d'exposicions. Activitat realitzada en el marc de l'exposició *Amb guants. Revistes de la biblioteca de Sant Lluc 1893-1936*, organitzada pel Cercle Artístic de Sant Lluc amb la col·laboració de Fotoconnexió.

Conferència de Juan Naranjo

- 20 de novembre: **Els autocroms, un color "invisible". L'estètica impressionista de les primeres fotografies en color a càrrec de Ramon Barnadas**, fotògraf, professor i historiador de la fotografia i membre fundador de Fotoconnexió. Activitat realitzada durant la *3a Setmana de la fotografia a Sant Lluc* i organitzada conjuntament entre el Cercle Artístic de Sant Lluc i Fotoconnexió.

Conferència de Ramon Barnadas

Visites guiades:

- 25 de febrer: Visita guiada a l'exposició fotogràfica *Mirando al futuro* del Centre d'Oftalmologia Barraquer a càrrec del seu director, el Sr. Ignacio Elizalde.

Visita guiada al Centre d'Oftalmologia Barraquer

- 22 de maig: Visita guiada a la **Filmoteca de Catalunya** a càrrec de Miquel Àngel Pintanel que treballa a l'arxiu fotogràfic de la Filmoteca i és soci de Fotoconnexió.

-19 de juny: Visita guiada a la **Secció de Fotografia del MNAC**, i a l'exposició temporal *Nord d'Àfrica d'Ortiz Echagüe*, a càrrec de David Balsells, Conservador en Cap de Fotografia del MNAC. Activitat organitzada pel MNAC i Fotoconnexió.

Visita guiada al MNAC

Projectes:

Durant l'any, diversos socis han participat en els següents projectes de Fotoconnexió:

- **Fotos en Conserva**
- **El Daguerre de Sants, memòria d'un barri**
- **Projecte Clifford**
- **Terminologia fotogràfica**
- **El fons fotogràfic Francesc Boix**

FOTOS EN CONSERVA

Mitjans casolans per guardar els teus records

Objectius del projecte:

Oferir un taller on disposar d'unes primeres pautes per a la identificació i conservació de documents fotogràfics que es guarden en arxius familiars. Es pretén promoure la implicació dels participants en la conservació de les seves fotografies, tot aprenent nocions bàsiques d'alguns dels procediments fotogràfics més comuns, així com d'alguns dels formats i càmeres més significatius. Es donen unes pautes bàsiques i tècniques combinades amb la presentació d'exemples pràctics. Adreçat a persones que conserven fotografies en el seu àmbit domèstic o que tenen interès en la fotografia.

Inici del projecte: 2012

Participants del projecte: Christina Guldager, Susanna Muriel, Pep Parer, Núria Rius.

El taller es divideix en quatre sessions:

Procediments i tipologies fotogràfiques. Identificant les imatges

Breu història de la fotografia, des dels seus orígens (1839) fins a la contemporaneïtat; mostra com els diversos canvis tecnològics i culturals de cada període han suposat un tipus de fotografia o un altre.

El meu arxiu de fotografies

Pautes per a que cada persona o família pugui classificar i ordenar el seu propi arxiu. També es donen pautes per documentar les fotografies i poder donar així una visió de conjunt a la pròpia col·lecció.

La fotografia digital

Idees i unes eines bàsiques per a que l'usuari sigui capaç de poder digitalitzar i gestionar les seves fotos. Passar les fotografies de paper a l'ordinador, ja sigui per conservar-les o per poder manipular-les i jugar amb les nostres imatges.

Conservar les fotografies a casa

Receptes senzilles per saber quins són els materials més òptims, i com hauríem de desar les nostres fotografies, per a què es conservin durant molts anys.

Tallers realitzats durant el 2013

Museu Marítim de Barcelona, 20 i 27 d'abril

Arxiu Comarcal del Pallars Jussà, el 5 i 6 de juny

EL DAGUERRE DE SANTS. MEMÒRIA D'UN BARRI

Objectius del projecte:

Fotografia Daguerre és un estudi fotogràfic situat al número 78 del carrer de Sants. Destaca per ser l'únic estudi fotogràfic encara en peu edificat expressament per a la seva funció a Barcelona, amb gairebé cent anys d'història i actualment regentat per la tercera generació de la mateixa família.

El coneixement de l'estudi, la conservació de l'edifici, així com la recuperació, inventari i estudi del seu patrimoni fotogràfic suposa la salvaguarda d'una part molt important de la història de la fotografia i de la memòria del barri de Sants.

Inici del projecte: 2012

Participants del projecte: Susanna Muriel (Coordinadora), Maria de los Santos Garcia Felguera, Blanca Giribet, Ricard Marco, Ricard Martínez, Pep Parer, Núria F. Rius, Isidre Santacreu i Jaume Tarrés.

Participants no socis: Òscar Ciutat, Teo Grimalt, Clara Magadán i Francesc Tàpia.

Accions:

- **Campanya a les xarxes socials** (11/03 al 22/03 de 2013) per donar a conèixer diferents tipologies de fotografies fetes a l'*Estudi Fotografia Daguerre*.
- **Campanya de finançament col·lectiu** (3/04 al 19/05 de 2013) *Apadrina el Daguerre de Sants*
- **Campanya de crida ciutadana** (a partir de 15/04 de 2013) Recollida de fotografies de particulars, per participar en el projecte expositiu el *Daguerre de Sants*. En l'actualitat continua la crida ciutadana i l'inventari del seu fons.
- **Creació d'un blog** amb totes les fotografies recollides que també s'estableix com a base per a publicar informacions i articles del projecte: www.eldaguerredesants.wordpress.com.
- **Exposició itinerant:**
Inauguració a la Sala Lluïsa Franch-Cotxeres de Sants (14/10 al 26/10 de 2013)
Sala Nova de Sant Medir (30/10 al 20/11 de 2013)
- **Conferències:**
El estudio Daguerre: cien años de fotografía en Barcelona (17/10 de 2013) a càrrec de Maria de los Santos Garcia Felguera, a la Sala d'actes de les Cotxeres de Sants.
Fotografia Daguerre. Un estudi fotogràfic centenari (14/11 de 2013), a càrrec de Ricard Marco, a la Sala Nova de Sant Medir.
- **Altres activitats:** Demostració de "La Caracola", el retorn de la càmera minuter, a càrrec del Col·lectiu DinouDinou, col·lectiu fotogràfic independent (26/10 del 2013) al pati de les Cotxeres de Sants.

Repercussió en els medis de comunicació: destaquem:

100 anys d'història en fotografies , al Laboratori Daguerre de Sants [vídeo] 2m30s.
<http://www.youtube.com/watch?v=By2xz3ayV2A>

Can Daguerre vol fer cent anys. Dins: ARA, suplement dominical ARA TU, 22 setembre 2013.
http://www.ara.cat/societat/Can-Daguerre-Vol-cent-any_0_997700225.html#.Uj7TeHVwKjo.facebook

PROJECTE CLIFFORD

Els fotògrafs del segle XIX a Espanya

Objectius del projecte:

Oferir un directori de lliure accés consultable a Internet, dels fotògrafs que van exercir com a tals en territori espanyol al llarg del segle XIX (1839-1900).

Aquest projecte és una iniciativa personal del soci de Fotoconnexió Jep Martí Baiget. Quan va considerar que la base de dades era un projecte prou madur i amb un corpus suficient, va oferir a la Junta de Fotoconnexió la possibilitat de que l'associació assumís com a propi el projecte *Clifford*, i li donés visibilitat pública a través de la web oficial de l'entitat.

Inici del projecte: 2012

Promotor del projecte: Jep Martí

Accions:

En els seus inicis (2012), el directori tenia prop de 3000 entrades de fotògrafs corresponents al període esmentat.

Al llarg del 2013 s'han celebrat dues reunions en les que han participat un grup d'associats de Fotoconnexió i tècnics especialitzats en les xarxes, amb la intenció de perfilar quina seria la millor manera de volcar les dades recollides a la xarxa, com s'haurien de visualitzar aquestes dades, qui les podria consultar, etc.

Mentrestant l'impulsor del projecte ha continuat treballant amb la base de dades, corregint errors, aportant noves dades, etc.

En aquests moments s'està pendent de què tècnicament es trobi la manera més adequada de volcar les dades a la xarxa, i que una persona ho executi. Posteriorment s'haurà de valorar quina serà la millor manera de mantenir-les actualitzades.

Exemple de fitxa:

UNAL ALÀ, Amis (Barcelona, 1843 – Girona, 1913)

Fotògraf

Fotografía Española de Barcelona / El Fénix / Unal y Font / Belluga y Unal / Unal y Polbach / Unal y Marca / Unal y Toutain / A. Unal

Figueres (Girona). Aviñonet, 17, 2º [Fotografía Española] 1864-1865

Figueres (Girona). Aviñonet, 17, 2º [Unal y Font] 1865-1866

Girona. Travessera del'Auriga. [Belluga y Unal] 1867

Girona. Plaça de Sant Agustí, 3 (Plaça de la Princesa, 3) [Unal y Marca] 1868-1870

Girona. Abeuradors, 7. [CdV: AMV01830A]. 1880

FONT, Pau / BELLUGA, Lluís Antoni / POLBACH, Magí / MARCA, Tomàs

1864 – 1913

Fontanella (1981); Massanas (1998); Premsa Digital del CRDI; Biblioteca Virtual de Prensa Histórica; www.todocoleccion.net

Fotografies originals; Fotografies digitals.

TERMINOLOGIA FOTOGRÀFICA

Objectius del projecte:

Vetllar per la correcta aplicació de la terminologia fotogràfica. La terminologia i els arbres de coneixement reflecteixen l'estat de la qüestió d'una disciplina. Des de Fotoconnexió es vol tractar amb molta cura aquesta qüestió, ja que es troben mancances importants en l'àmbit català sobre aquest tema.

Ja hi ha un grup de treball format per arxivers, fotògrafs i tècnics de museus sota l'auspici de la Direcció General de patrimoni, del qual formen part alguns dels membres de Fotoconnexió, que està fent un tresor de terminologia fotogràfica (que té molt avançada la feina) i el contingut del qual serà obert. Aquest projecte vol detectar on és necessari aplicar aquest coneixement i veure en quins usos pot ser útil adaptar-lo i difondre'l.

Inici del projecte: 2012

Promotor del projecte: Miquel Àngel Pintanel

Aquest projecte es troba en una fase molt incipient. Per al futur es proposen les següents

Accions:

- Avaluat quin és l'estat de la qüestió
- Determinar on es pot fer de *lobby* per a pressionar en l'ús de termes correctes, i ajudar científicament des de l'associació en aquest sentit. Per exemple en enciclopèdies, diccionaris i terminologies.
- Detectar necessitats terminològiques concretes i fer-ne manuals d'ús. Per exemple glossaris per a museografia.

EL FONS FOTOGRÀFIC FRANCESC BOIX

Objectius del projecte:

Arrel d'una intervenció iniciada per Ricard Marco el mes de febrer de 2013, la Comissió de la Dignitat adquireix un mes després, en subhasta el fons d'un fotògraf desconegut, format per 1368 negatius dels anys de la II República i la Guerra Civil espanyola.

Dins Fotoconnexió, es forma un grup de professionals per col·laborar amb la Comissió de la Dignitat per treballar en el projecte que inicialment s'anomena *El Fons Argelers*. El treball conjunt d'ambdues entitats ha permès identificar a Francesc Boix com autor de les fotografies corresponents al front d'Aragó i del Segre entre 1937 i 1938.

Francesc Boix, al front, amb la seva càmera, 1938

Inici del projecte: 2013

Participants del projecte: Ramon Barnadas, Mariano R. Blanco, Laia Foix, David Gonzalez, Oriol Grima, May Lingg, Ricard Marco, Pep Parer i Lluís Saura.

Participants no socis: Jordi Algué i Sergi Carné.

Col·laboradors: Arxiu Nacional de Catalunya, Comissió de la Dignitat i Maribel Quinto.

Accions:

- **Inventari**
- **Reubicació** dels negatius en material apte per a la correcta conservació
- **Digitalització** amb càmera i edició de les imatges en formats Tiff i Jpeg
- **Catalogació** en la base de dades facilitada per l'Arxiu Nacional de Catalunya
- **Identificació del contingut** de les imatges: datació, localització geogràfica i identificació de les persones fotografiades, edificis, actes, etc.
- **Roda de premsa al Cercle Artístic de Sant Lluc** a càrrec de la Comissió de la Dignitat i Fotoconnexió (24/07 de 2013)
- **El Fons Argelers:** exposició del projecte i el treball realitzat a la Tertúlia de Fotoconnexió, al Cercle Artístic de Sant Lluc (05/09 de 2013), a càrrec de Ricard Marco, Pep Parer, Mariano R. Blanco, Laia Foix i Lluís Saura.

Repercussió en els medis de comunicació:

Boix, el fotògrafo perdido. Dins: El País Cultura, 24 juliol 2013.
http://cultura.elpais.com/cultura/2013/07/24/actualidad/1374695470_161518.html

La Comissió de la Dignitat ha rescatat l'arxiu del fotògraf de Mauthausen. Dins: El Periódico, 24 juliol 2013

<http://www.elperiodico.cat/ca/noticias/oci-i-cultura/rescatat-arxiu-francesc-boix-mauthausen-2528370>

La Comissió de la Dignitat recupera un valuós fons fotogràfic de Francesc Boix. Dins: La Xarxa Comunicació Local, 24 juliol 2013

<http://www.laxarxa.com/actualitat/cultura-i-xarxes/art/noticia/la-comissio-de-la-dignitat-recupera-un-valoros-fons-fotografic-de-francesc-boix>

Ell és Francesc Boix. Maria Palau. Dins: El Punt Avui, 25 juliol 2013.
<http://www.elpuntavui.cat/ma/article/5-cultura/19-cultura/665641-ell-es-francesc-boix.html>

Revelem el Francesc Boix desconegut. Sònia Casas i Pep Cruanyes. Dins: Sapiens, núm.132, agost 2013. Pàg. 30-37.